

KHOA CĐHA - SIÊU ÂM

ĐẶC ĐIỂM SIÊU ÂM DỊ VẬT TIÊU HÓA TRÊN Ở TRẺ EM ĐƯỢC CAN THIỆP LẤY DỊ VẬT TẠI BỆNH VIỆN NHI ĐỒNG 1 - BÁO CÁO CÁC TRƯỜNG HỢP

*Đỗ Thanh Thủy
Lê Thị Uyên Phương
Nguyễn Bùi Thùy Diễm
Hoàng Phương Thùy
Nguyễn Thị Thu Hiền
Nguyễn Hữu Chí*

NỘI DUNG

- GIỚI THIỆU
- CA LÂM SÀNG
- BÀN LUẬN
- KẾT LUẬN

GIỚI THIỆU

- Chúng tôi báo cáo các ca lâm sàng dị vật tiêu hóa trên được siêu âm chẩn đoán và can thiệp phẫu thuật hoặc nội soi tại Bệnh viện Nhi Đồng 1 từ 1/2018 đến 4/2019.

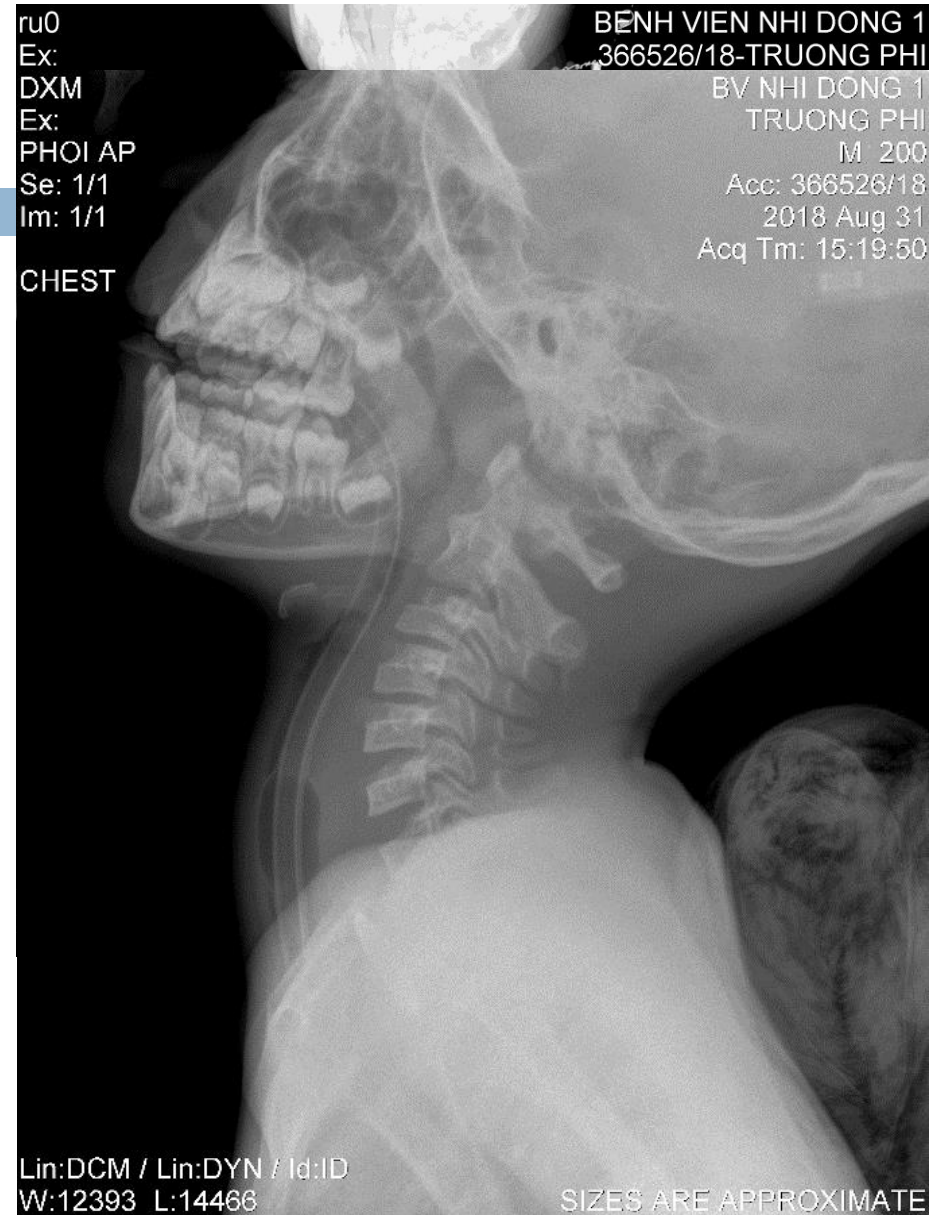
CA LÂM SÀNG

- 7 trường hợp
- **Tuổi trung bình: 7.9 tuổi**
- **Tỉ lệ bé trai / bé gái: 5/2**

Tuổi	Dị vật	Bệnh sử	Vị trí	Hình ảnh	Cản quang /XQ	Triệu chứng	Biến chứng	Can thiệp
7 tuổi	Miếng kim loại	-	Thực quản	Siêu âm, XQ, CT	+	+	+	Phẫu thuật
11 tuổi	Kim may	+	Dạ dày	Siêu âm, XQ	+	-	-	Nội soi dạ dày
6 tuổi	Tóc	+	Dạ dày	Siêu âm	-	+	-	Phẫu thuật
11 tuổi	Tăm tre	+	Tá tràng	Siêu âm, XQ	-	-	-	Nội soi dạ dày, tá tràng
9 tuổi	Tăm tre	-	Tá tràng	Siêu âm, XQ	-	+	+	Phẫu thuật
2,5 tuổi	Tăm tre	-	Tá tràng	Siêu âm, XQ	-	+	+	Phẫu thuật
9 tuổi	Bịch dầu ăn mì gói	-	Tá tràng	Siêu âm, XQ, CT	-	+	+	Nội soi dạ dày, tá tràng

TH 1

- Bé trai 7 tuổi nhập viện vì ói và nuốt khó.
- Không ghi nhận nuốt dị vật.
- **Nội soi khí quản, thực quản**
→ **Mở cạnh cổ:** Thực quản bị thủng ngang mức D1-D2. Miếng kim loại tròn #2cm.

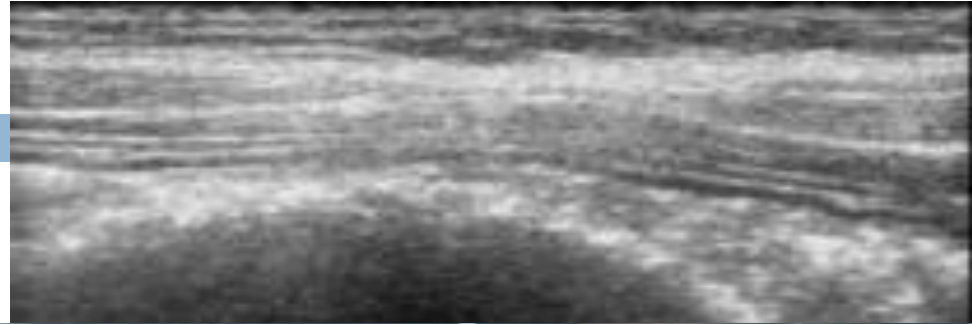
TH2

- Bé trai 11 tuổi nhập viện vì nuốt kim may giờ thứ 7.
- **Nội soi thực quản, dạ dày:** 3 giờ sau nhập viện: thân vị, kim may # 25mm.

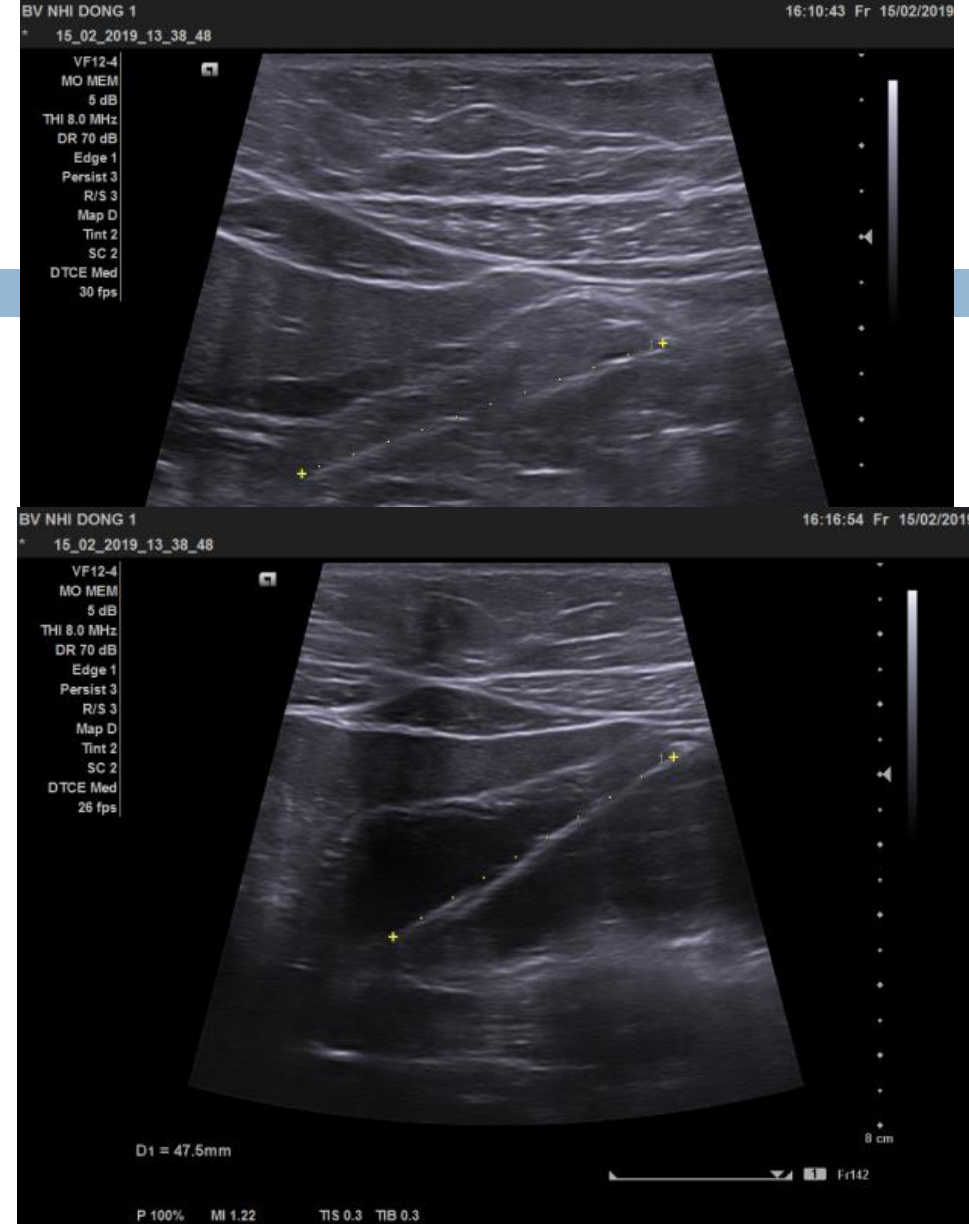
TH 3

- Bé gái 6 tuổi nhập viện vì đau bụng.
- Ăn tóc từ 3 tuổi.
- **Nội soi dạ dày**
- **Phẫu thuật nội soi:** khối dị vật tại hang vị # 5cm.

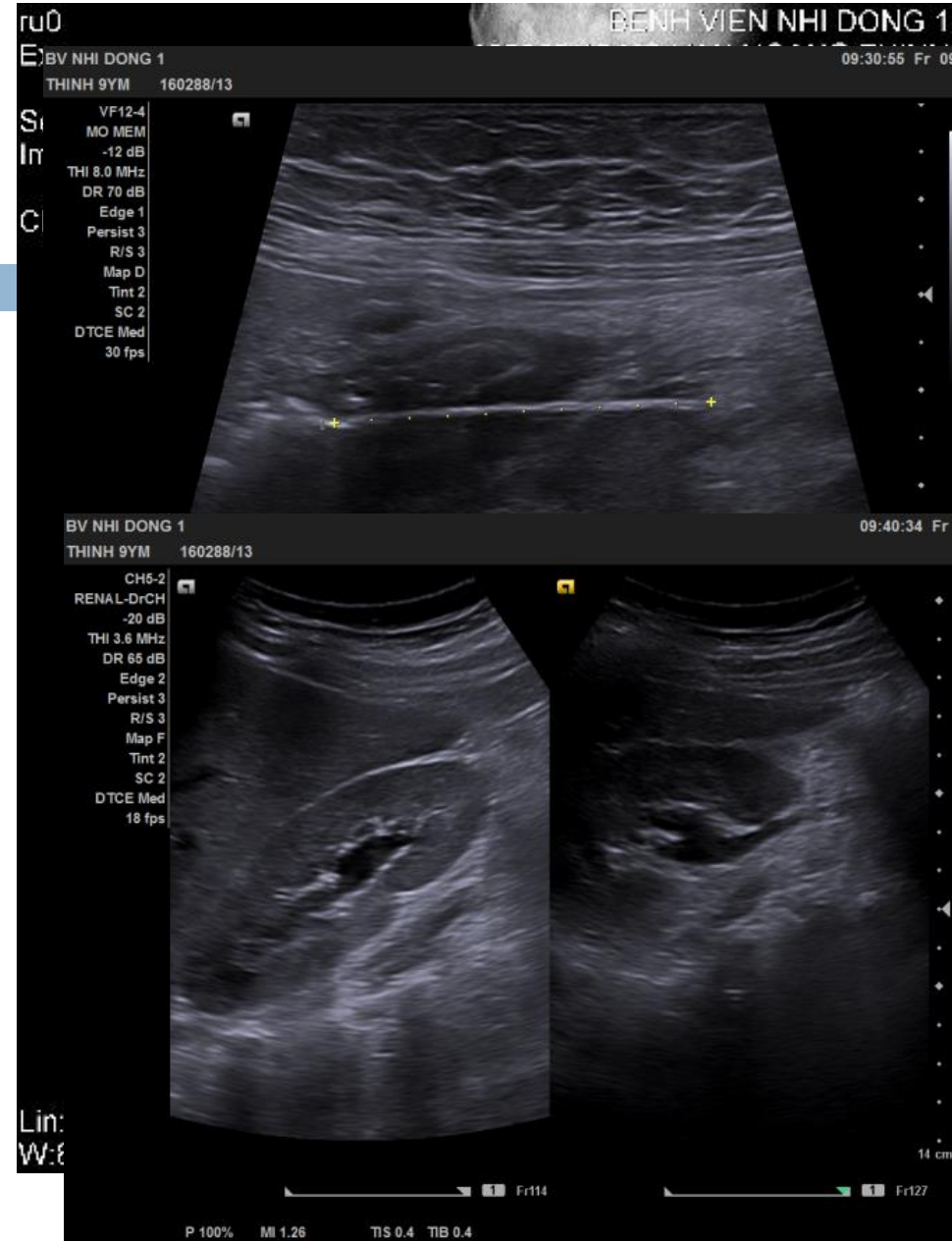
TH 4

- Bé trai 11 tuổi nhập viện vì nuốt tằm tre giờ thứ 29, không đau bụng, không ói.
- **Nội soi thực quản, dạ dày, tá tràng:** sau siêu âm 20 giờ: D3 tằm # 4cm.

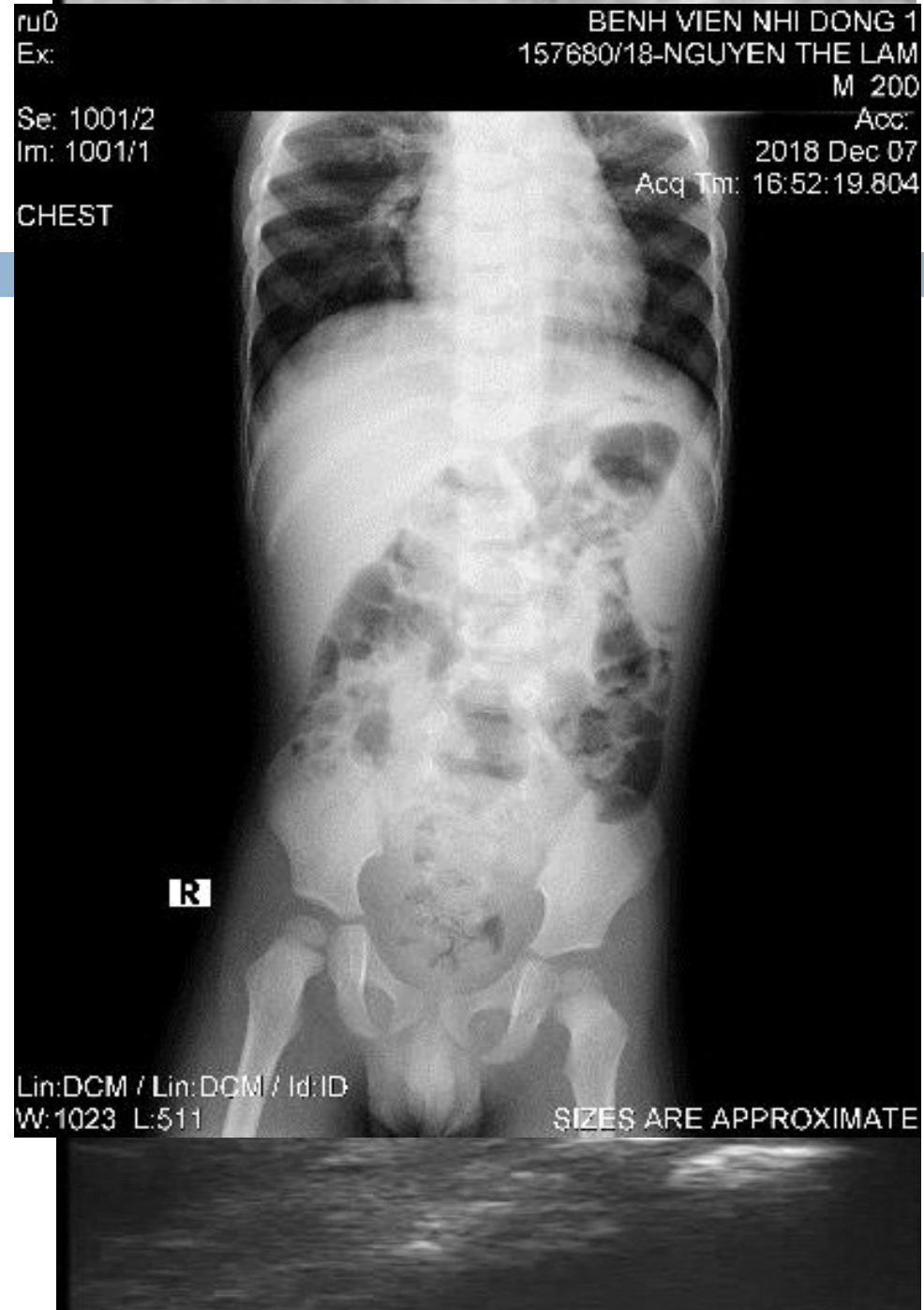
TH 5

- Bé trai 9 tuổi nhập viện vì đau hố chậu phải 20 ngày, sốt ngày 2.
- Không ghi nhận nuốt dị vật.
- **Khám:** ấn đau, đề kháng hố chậu phải.
- **Phẫu thuật nội soi** → **mổ hở:** Tá tràng D2-D3, cây tăm dài 5cm.

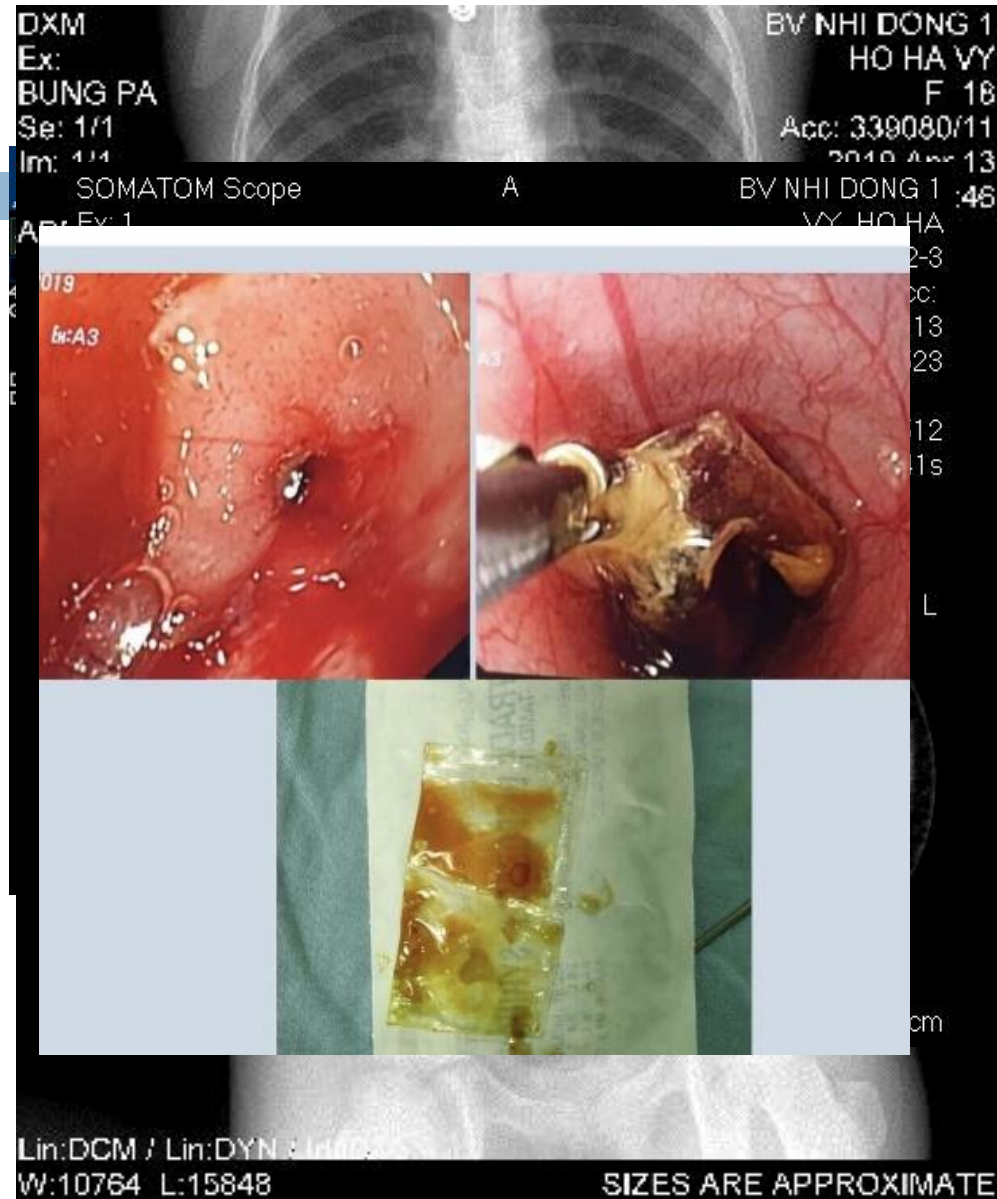
TH 6

- Bé trai 2.5 tuổi nhập viện vì quấy khóc, đau bụng.
- Không ghi nhận nuốt dị vật.
- **Phẫu thuật mổ hở:** tá tràng D2-D3, que tăm # 45mm.

TH 7

- Bé gái 9 tuổi nhập viện vì đau bụng quanh rốn + ói.
- Không ghi nhận nuốt dị vật.
- **Nội soi thực quản, dạ dày, tá tràng:** Tá tràng D2, bạch dầu ăn của mì gói.

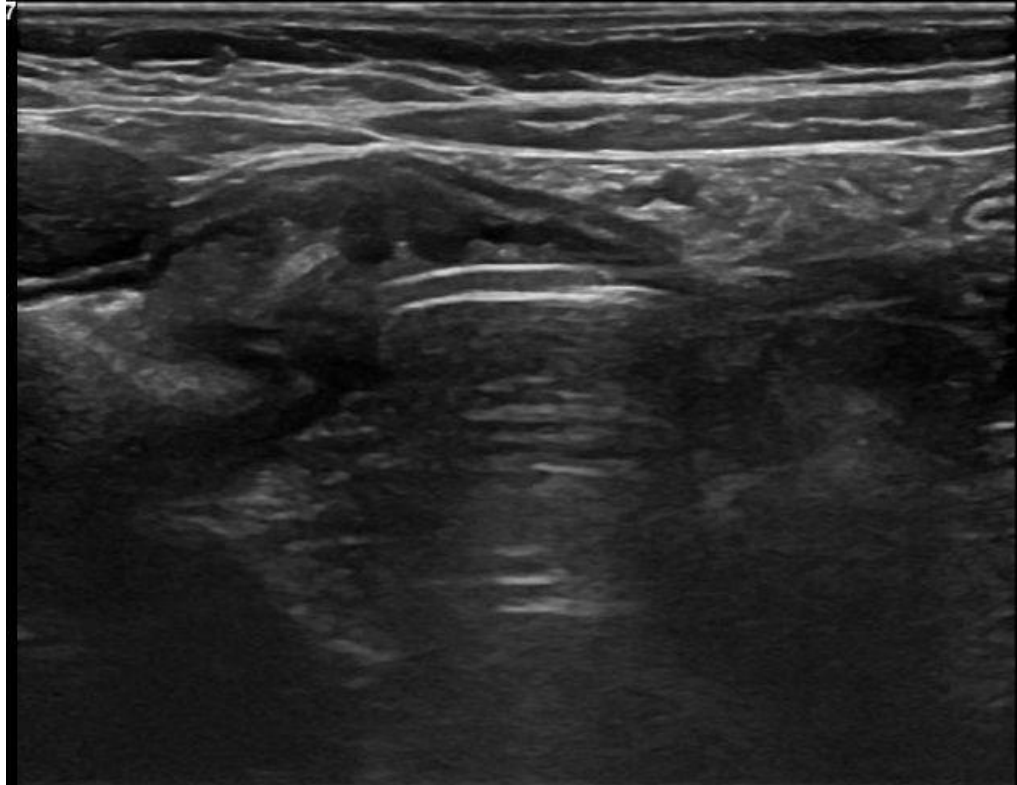
BÀN LUẬN

Table 2
Appearance of Foreign Bodies on Radiographs

Category	Description
Opaque materials	Glass of all types; most metallic objects (except aluminum); most animal bones and some fish bones; some foods; some soil fragments, sand, gravel, and mineral fragments; some medications and poisons (CHIPES: chloral hydrate, heavy metals, iodides, phenothiazines, enteric coated pills, solvents)
Nonopaque materials	Most foods and medicines; most fish bones; most wood, splinters, thorns of all types; most plastics; most aluminum objects

Dị vật đồng xu

- **SA:** ảnh giả dội lại nhiều lần - **reverberation artifact**.

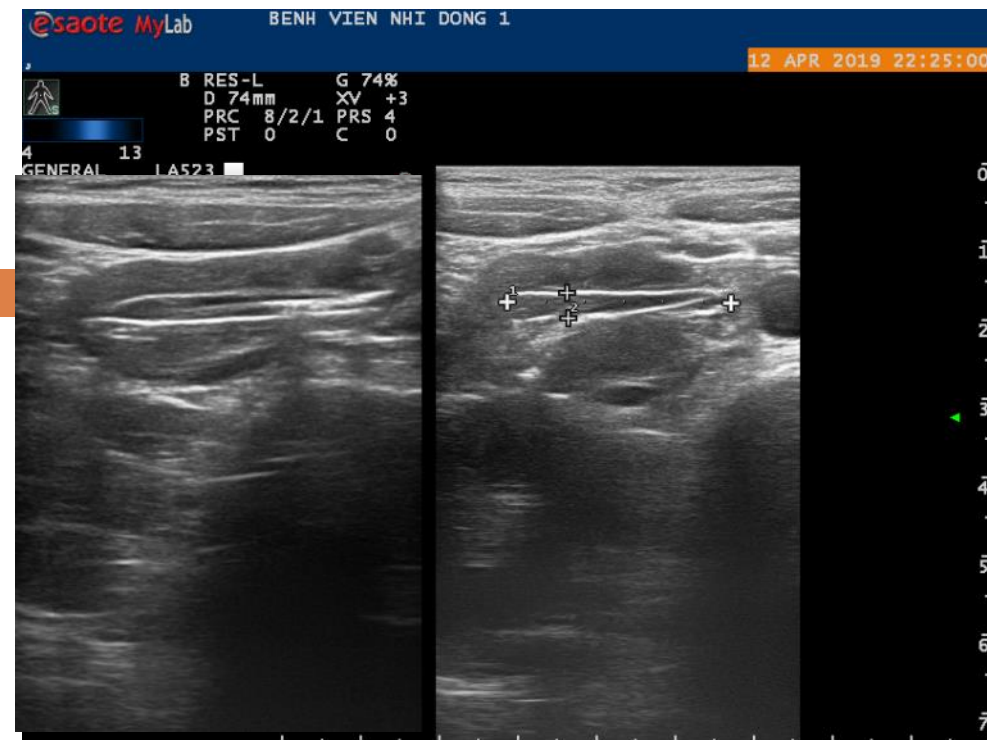
- **Dị vật kim may** trong ống tiêu hóa có thể di chuyển đến nhiều nơi khác như xuyên thành ruột, đến gan, phổi, tụy ...
- **Dị vật trong dạ dày:** uống nước.

Trichobezoars

- Khối cản âm trong lòng dạ dày, bờ hình cung tăng âm và cho **bóng lưng mạnh**.
- Phân biệt **bóng lưng dơ** do thức ăn lẫn với khí.
- **Tắc đường ra dạ dày** hoặc **tắc ruột**.

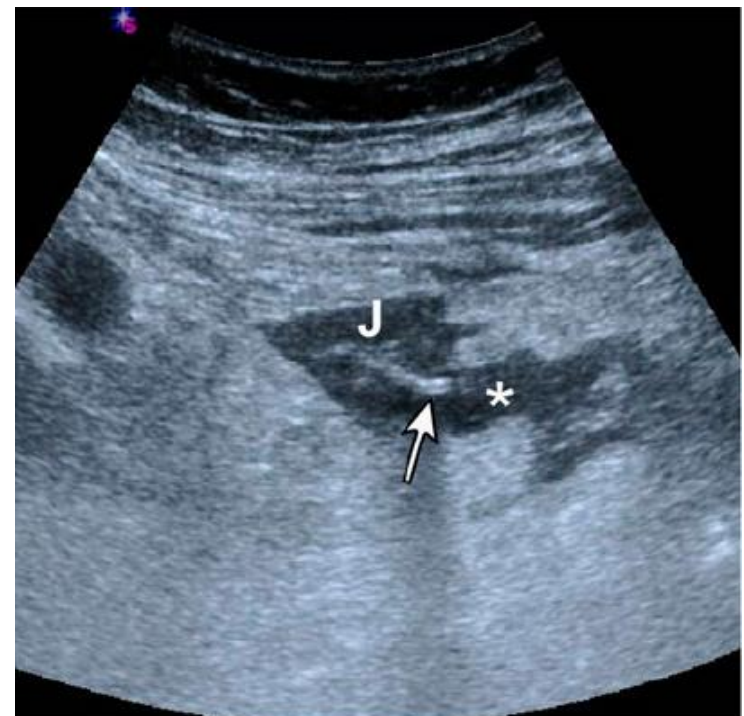
Br J Radiol;88:20150086

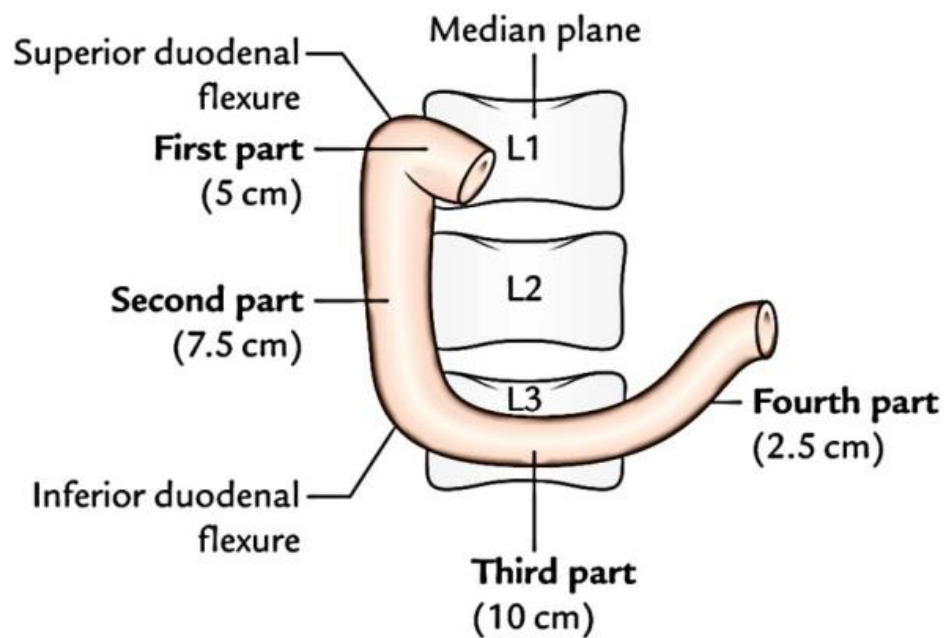
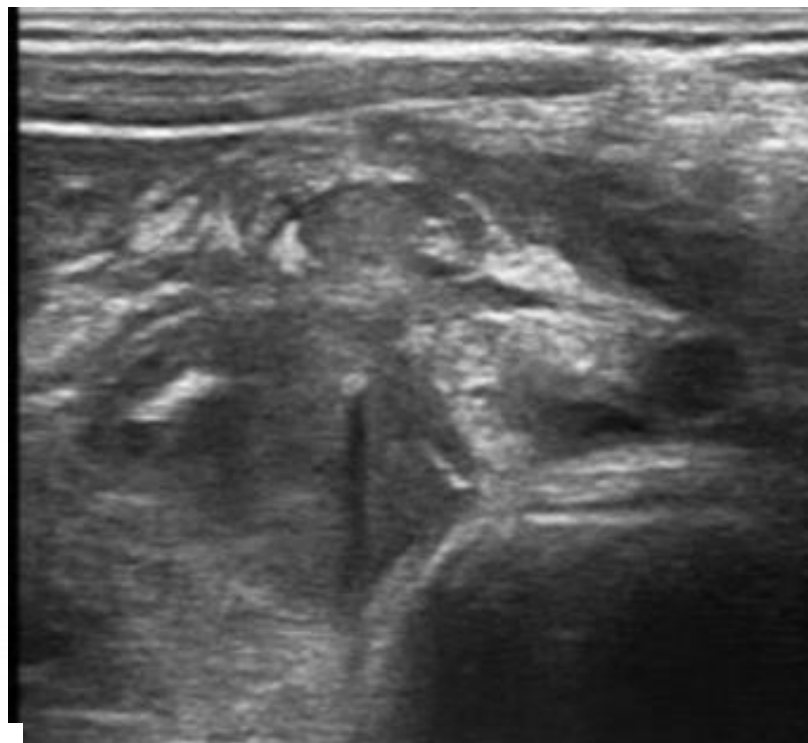
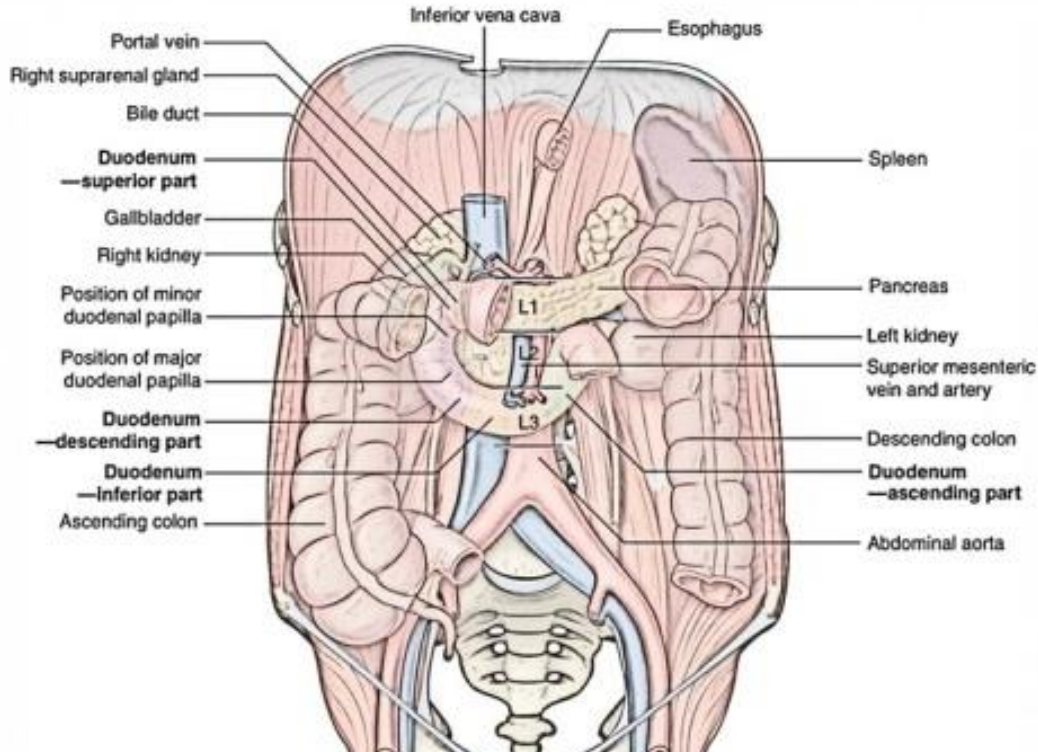
World Journal of Research and Review (WJRR) ISSN:2455-3956, Volume-2, Issue-5,
May 2016 Pages 31-34

Dị vật túi nylon: những
đường echo dày rất mảnh,
không bóng lưng.

**Xương
cá, gà**

**Dấu hiệu phù nề
khoảng sau phúc mạc
và tụ dịch quanh thận
phải:** rất gợi ý biến
chứng dị vật đâm
thủng mặt sau D3.

Dị vật nam châm

- Nuốt nhiều mảnh nam châm hoặc nam châm + kim loại → dính nhau qua thành các đoạn ruột → Biến chứng thủng, dò.
- **XQ:** Cảnh quang. Không phân biệt 1 hay nhiều mảnh → phim nghiêng +/-.
- **Siêu âm:** có thể xác định một hay nhiều mảnh nam châm trong 1 hay nhiều quai ruột dính nhau.

TH 8

- Bé trai 6 tuổi nhập viện vì nuốt 3 cục nam châm ngày 8, không đau bụng, không ói.
- **Phẫu thuật nội soi:** sau nhập viện 1 tuần: thủng đại tràng sigma và hồi tràng, 3 hòn bi # 3-5mm có từ tính dính chặt vào nhau.

KẾT LUẬN

- Siêu âm có ưu điểm phát hiện được dị vật cản quang và không cản quang.
- Dấu hiệu phù nề khoang sau phúc mạc và tụ dịch quanh thận phải rất gợi ý biến chứng dị vật đâm thủng mặt sau D3.
- Siêu âm có thể giúp xác định một hay nhiều mảnh nam châm hay kim loại trong một hay nhiều quai ruột.

XIN CHÂN THÀNH CÁM ƠN

